

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő		Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.	
Melyeken:		Kutasi Imre.		Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.	
Egész évre	18 korona	Egész évre	20 korona	Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel	
Félévre	9 " "	Félévre	10 " "		
Negyed évre	5 " "	Negyed évre	5 " "		
Egy hónapra	1 " "	Egy hónapra	1 " "		

Mozgó népkonyhák.

Debreczen, okt. 18.

Hidegre fordult az idő. A szörnyű tél után az enyhe tavasz meghozta a munkásembereknek mindennapi kenyerüket. A szenvedést elfelejtették azok is, a kik az inséget átélték, azok is, a kik tehetségük szerint segíteni iparkodtak. De mi a tanulságokat tartjuk emlékezetünkben, nehogy ismét váratlanul lepje meg az inség hatóságainkat és társadalmunkat.

Mert hullanak a lombok, hideg szelek fujnak s közeledik a november, a mikor házbért is kell fizetni. Még fagy nem volt mezdőkön, kertekben, utakon, középítésnél nem szünetel a munka, mégis már most sűrűn jelentkezik a szegénység s mintha megismétlődnek a múlt évi állapotok, oly nehezek a viszonyok. Számptalan szegény család vesztli novemberben lakását s nem tudja most sem, hová költözzék, mert annyi pénze nincs, hogy foglalót adhatna. Az utcán a koldusok, a házaknál a kéregetők rajzanak s majdnem kimerítik a közönség erszényét és türelmét. Igaz, ugyan, hogy sok haszontalan ember kér alamizsnát, de viszont az is igaz, hogy nem igen koldul, a ki nek tisztességes keresete van. A gyomor pedig a legnagyobb zsarnok s a legdemokratább része testünknek mert korog és lázong, ha nem tudja el-

képzelni az éhség kínját és hatalmát. A kórházak, a börtönök és a Duna feneke adhatnak róla fölvilágosítást, hogy miként öli az embereket az inség.

S minthogy már mindenütt mutatkoznak előjelei a közeledő nyomornak, figyelmeztetjük erre a hatóságokat és a jótékony egyesületeket. Kiváltképen pedig gondoskodni kell, hogy a népnek télen munkája legyen. Hogy a ki él és dolgozni akar, ne legyen kénytelen csavarogni. — Terv szerint kell a szegényügyet rendezni és kezelni. Eleve kell gondoskodni, mert már most bizonyos, hogy a legközelebbi hónapok súlyos föladatot rónak a jótékony intézetek vezetőire és a hatóságra.

Szél Kálmán miniszterelnök ezen év nyarán körlevelet intézett a törvényhatóságokhoz, melyekben azokat ama külföldi intézményre figyelmeztette, — melyet ott mozgó népkonyha elnevezés alatt ismernek. Ezen mozgó népkonyhák, hasonlatosan a vándorló czirkusz truppok sátoros kocsijaihoz, bejárják dél és est idején a szegényebb emberek lakta városrészeket és néhány fillérért, vagy a mozgó népkonyhák főntartói által kiállított bárcák ellenében szolgáltatják ki a szegény néposztálynak az ebédet, vacsorát. Anyák, akik apró fázó gyermekeikkel nem hagyhatják el szomorú kietlen otthonukat, bēna és tehetetlen öregek, akik képtelenek az

utat a népkonyháig megtenni, vagy nap számosok és szegények, akik munkában vannak és néhány garast kereshetnek, de onnét el nem távoznak, ezek a mozgó népkonyhák állandó — vendégei és nem kételkedünk benne, hogy már a most közeledő téli idő alatt Budapesten is, a vidéken is a miniszterelnök buzdító szavának hatása alatt, láthatók lesznek ezek az áldásos, mert meleg ételt hozó mozgó népkonyhák, melyek kályháival és konyhabe rendezéssel vannak ellátva és melyeknek láttára kiderül az éhezők és elhagyottak ábrázata. A mozgó népkonyhák, melyeket külön ezen célra alakult jótékony egyesületek tartanak fön Berlin, Páris, London, de kisebb angol, német és francia városok utcáin is, Amerikában, ahol a gazdag társadalom egyik főfeladatát képezi, hogy ne tűnjön éhezőt és nyomorgót, már két évtizede a legjobb eredménnyel működnek. Egyes népesebb utcákban még éjjel is láthatók, hogy aki eddig sehol jól nem lakott, az a mozgó népkonyha mellett csillapithassa éhségét. Nagyszerű intézmény ez, mely nálunk is elkélne. Az utczákon megállítják a népkonyhát azok is, akiknek megmaradt valami ételök és ezt rearákják erre a mozgó konyhára, mely soha ki nem fogy. Arra rakja a mészáros a megmaradt és különben elromlandó húst, a pék el nem adott zsemlyéit. Szóval:

Tárcza.

Kurozslás.

Ne tagadjuk, mi városi, művelt emberek is gyakran vesszük igénybe, szakavatott orvosunk mellett, a lapokban hirdetett speciális szereket.

Ismerek előkelő családokat, kiknek nincsenek házi orvosai, de az éjjeli szekrény telve van azokkal az általános gyógyorvosságokkal, melyeknek hirdetései Baranumra emlékeztetnek.

Labdacsaik a gyomorrontástól kezdve a máj, tüdő, lép és vizebetegségig, a migráintól a vesztességig minden bajt meggyógyítani ígérnek.

Idegerősítő speciálista szereik a reszkető aggból daliás legényt, a vérszegény asszonykábóli kéimázsás úramat hűrdőinek átváltoztatni. S mi ennek az öngyógykezelésnek az oka?

Első sorban a hirdetések, melyek az általános gyógyhatású labdacsokat, kenőcsöket és folyadékokat a lapok hasábjain agyonmagasztalják.

Mibe kerülhet ez a sok hirdetés, az elárusítók kusás százaléka és mi marad magára az orvoszerre? — ez olyan talány, a mit csak a következő adoma illusztrálhat:

Egy ur, mig recipéjét csinálták, beszélgetett a patikussal s mikor az orvosság kész volt, 1 frt 10 krajczár helyett csak 10 krajczárt fogott ki neki az öt forintjából szórakozottságából. Már az orvosságot csinál-

tató ur jó messze lehetett, midőn a patikus észrevette, hogy egy forinttal tévedett saját kárára és kiabálni kezdett utána.

De az eltűnt a látóhatárról s a patikus számolni kezdett: 3 krajczár szóda 4 krajczár nux vomicum . . . Eh, mormogá vigasztalódva még maradt három krajczárom az üvegért; csak a nyereségforintom vesztetted oda!

Igy van az, általános gyógyító labdacso nagy része az olcsó áloébból készülvén meg bírnák a drága árból a hirdetési költségeket. De hogy aztán használnak-e? . . .

Másodsorban maguk az orvosok az okai kik igen drága bonyult szereket rendelnek s a patikusokat gazdagítják s amellet speciálisták a mi arra készíti a konzultációra vágyó beteget, hogy orvostól-orvoshoz bándukoljon.

Például egy ismerősömnek arccsontfájása volt a mi egész a fülig éles nyiláló fájálmakát okozott.

Háziarvosa minden revezendő szert irt föl bedörzsölésre s mégsem szünt meg a baj.

— Hjah, ez arc zsába, kérem. Idegbaj, vagy tülbaj. Méltóztassék fölutazni Budapestre.

Megtörtént. Az ideg orvos massagot és lemosásokat rendelt, a mitől az arccsonton egy kis gumó képződött a fül táján.

— Kérem, ez fülmirigy. Tessék föl-orvoshoz menni! — mondá hetek szenvedése után.

A fül orvos alapos vizsgálat után mely alatt a beteg Eustach-csőveit folyton futja, szivattyuzta, egy kis operációról beszélt,

miután azt a fülmirigy-porcot el kell távolítani.

Betegünk ezalatt szemgyuladást kapván nem törődhetett kis gumójával hanem a szem orvos keze alá került ki rögtön konstatalta, hogy a gumó a szemideg betegségétől van.

A szemorvosi kura alatt, egy keményebb falat harapásánál, letört a beteg egy, jónak vélt fogából egy darab s el kellett futnia a fogorvoshoz, hogy nyelvét föl ne sebezze. A beteg fogat kivette a fogász és — csudák csudája! — arcczsába, fülfájás, gumó mind eltűntek.

Ez a sokféle konzultáció, ez a tapogatózás viszi a civilizált de szerényebb ereszényű embereket a speciálista szerék vételéhez és az öngyógykezeléshez. S ez az oka annak, hogy a lapok hirdetési rovata telve van az ilyen keresett szerekek publikálásával.

Ha már most a műveltebb elem is magát gyógyítja, — a hol lehet — ne csodálkozzunk, hogy a tanyákon lakó alföldi magyar, a hegyek közt meghúzódott tót és oláh falvak lakossági öngyógykezeléssel és rendszeren vérmérgezéssel és öngyilkossággal foglalkoznak öntudatlanul.

Egy orvos barátom beszélt, hogy egyik legtávolibb községbe hívta el sürgősen a lelkész. Gzodlikozott, mert ez község sohasem fordult hozzá egyénileg csakis, ha hivatalos körutját végzte, jelentették be a súlyosabb betegeket.

— Elmentem a lelkészhez — kezdé elbeszélését az orvos — s az, mielőtt a beteghez vezetett volna, elmondá, hogy ez egy különös eset és nem az első a községben,

odakerül mindenhonnét a fölösleg, mely fölösleggel emberi életet menthetnek meg a nyomortól.

A mozgó népkonyha behozatalát szíves figyelmébe ajánljuk a népkonyhát fenntartó nőegyletnek is. Igaz, hogy annak fölállítására nagyobb áldozatot igényelt ne, de akadának mindig jó emberek, a kik fölállítva lovaikat is rendelkezésre bocsátának; de megtehetné ezt maga a város is, melynek télen nincsen szüksége utcai öntözés céljából lovakra és napokint 12—1 óráig és este 7—8 óráig rendelkezésre bocsáthatná lovait és a kocsit. Mennyi jót tehetne így az egyesület és hány embernek könyvét száríthatná le, ha be nem várva, hogy az fölkeresse a népkonyhát, a meleg étel, mint isten áldása jöjjön el szegényes kunyhójába. Oly sok szépet és jót tesznek az emberek nap nap után, oly édes érzés a szegény emberek megvigasztalása, a sorsüldözötteknek fölkarolása, hogy gyarapítaná nagy érdemeit a társadalom elhagyottai körül, ha megvalósítaná e tervet is, melyre a legnemesebb indulattól, az emberszeretettől vezéreltetve figyelmeztette a miniszterelnök a törvényhatóságokat, az a miniszterelnök, a ki rövid belügyminiszteri működése óta törvényt alkotott az elhagyott csecsemők, kis gyermekek gondozásáról és a betegeknek közöltségen való ápolásáról. Lent kezdette meg a szegény apátlan gyermekek gondozását és elkíséri őket most már az ország gondoskodása odáig, míg megacézósdnak izmaik és meghálálva az élvezett jótéteményt, nem lesznek a társadalom kullancsai, a kiköttek, hanem annak hasznos, produktív tagjai.

Mikor minden téren látjuk azt, hogy a jótékonyság gyakorlásánál is letérünk a taposott utakról és az állam jár elől nálunk is jó példával, hogy lehetőleg enyhítse a köznyomort, akkor a társadalom is, buzdulva ezen példán megfeszíti ere

jét, hogy a sajaos mindinkább terjedő nyomorral szemben addig menjen, ameddig mindenki mehet és Debreczen társadalmát soha sem kellett buzdítani a jó és nemes tett gyakorlására, amiben nagy érdeme van a mi jótékonysági intézeteinknek. Bár azok föladatuk magaslatán állanak, mégis szívesen látnók, ha minél előbb megismerkednénk a szegényügy rendezéséről szóló tervezettel és mint a szegényügy egyik modern, kitűnően bevált intézményével, hisszük, hogy ezen tervzetben találkozni fogunk már a népkonyha és melegedő szobák mellett a mozgó népkonyha intézményével is, mely nagy áldást hozhat a szűkölködőkre és azon éhezőkre, akik inkább éhen halnak, sem hogy másnak is elárulják a saját nyomortuságukat. Ezeknek a szegénylős szerencsétleneknek istápolása egyik főfeladatá képezi a humanizmusnak és ezekről legkevésbé szabad azoknak megfeledkezniök, akik a nyomor enyhítésére és csillapítására vannak hivatva.

Küszöbön a tél! Gondoskodjunk a nyomorgókról és azokról, akik el lesznek hagyatva, ha nem nyújtjuk feljök a segítő kezet.

Doktortársammá nem fogadlak . . .

Debreczen, okt. 18.

Ünnepélyes, megkapó jelenet, mikor a tudomány jelesei, kivátóságai, komoly méltóságteljes léptekkel odamennek a kipirult arcú ifjához, kezet fognak vele és doktortársnkká fogadják. Az ifju ember meile da gadozhat a büszkeségtől, sok évi fáradozásának, gyötrődésének jutalmát megkapta: kollegája, társa lett az erdemes férfiak testületének. A kézfogással odaemelték őt maguk körébe, a kézfogással ehsmerik őt méltó társuknak, hozzájuk hasonlóknak.

Ólba zártak a beteget, hogy ott egyék meg egy karéj kenyeret. Ez se segített. Majd a kemenczébe dugták, a melyikből a sült kenyeret kiszedték és ott ült mindaddig, míg egy tál kását be nem kebelezett. Csoda volna leírni, hogy mi mindent próbáltak ezzel a leánnyal, míg mult vasárnap egy különös próba által én tudomást szereztem ezen esetekről. Tudniillik nagy verekedés volt a korcsmában. Kértem, miféle lárma ez, talán megölték valakit?

— Nem a főtisztelendő uram, hanem az Eszti mulatja el a hideglölésit! — felelte a harangozó.

No már ez több kettőnél, hogy egy erkölcsös hajadon a korcsmában dunajkodikék, ezt én megnézem és megintem. El is mentem. Hát az egész falu ott ivott és körülölték az Eszti, ki holthaltványan ivott és kiabálta: «korcsmárosné, beiszom ma a legszébbik selyemkeszkenőmet! Hozzák a bort a javából!»

Hogy ezt a gyógymódot az élelmes korcsmáros ajánlta, fölösleges mondanom. A látványosság odacsalta a falut, de az Esztin nem segített.

Ekkor léptem én közbe és kézen fogva a láztól didergő hajadont hazavezettem.

— Miért nem hívtok orvost? — pironogtam szüleit.

— Egy kis váltólázért? Hiszen erről

Ebben az örömben, kitüntetésben nem lesz soha része Zala (Ziegler) Józsefnek. Ott az orvosok kara nem akarja doktortársává fogadni, nem tartja őt oly embernek, ki méltó lenne arra, hogy őt fölavassák, hogy vele kezet fogjanak. Megbélyegezik őt, de nemcsak hallgatag egyetértéssel egymás között, hanem nyilvánosan, az egész ország előtt, sőt annak határain is túl. Zala József nem lehet tagja sem niféle felsőbb iskolának sem a belföldön, de a külföldön sem és így orvos sem lehet soha.

A feltűnést keltő határozat — mely a Budapesti Közlönyben jelent meg — előzményei ismeretesek és mi is bőven foglalkoztunk vele annak idején.

Ziegler tudvalevőleg elcsábította Sonnenberg Adolf újpesti kereskedő Paula nevű leányát és része volt abban, hogy a viszonyból származó gyermek születése után elpusztult.

Az esküdtbiróság Zieglert fölmentette.

Az első perczben tehát megdöbbenő, hogy az egyetemi tanács, — mely a saját hatáskörében szintén behatóan foglalkozott az ügygyel — egyhangu ítélet alapján az összes magyarországi főiskolákból való kizárását javasolták a miniszternek, és Wlassics ily értelemben döntött is.

Volt-e joga, az egyetemi tanácsnak és a miniszternek ily ítéletre, mely fölülbírálata a esküdtszék ítéletének? Nem lépte-e túl az egyetemi tanács és a miniszter hatáskörét, midőn egy, a bíróság által fölmentett egyént — erkölcsi halálra ítélte?

Az esküdtek bírósága az érzelmi motívumok behatása alatt áll, és különben sem első eset (s nem is utolsó), hogy a bíróság fölment olyanokat, kiket — ha a § októl el nem tekintenének — bizony megbüntetnének.

Ilyen érzelmi dolgok mentették meg akkoriban Zieglert attól, hogy bűnösnek nyilvánítsák, különösen mikor nagy számban bűnösökkel az esküdtek előtt kijelentette, hogy az elcsábított leányt nőül veszi.

még a kobakos embőr is tud segíteni! De hát az Eszti láza makacs.

— A doktor port ad és egy pár nap meggyógyultam! — felelém.

— No már ha pár nap alatt segít rajta, Isten neki fakeszt akkor megkapja az ötven krajczárt; de a patikába ne írjon olyan drága recepticét mert az nem fizetöm! — Ez volt a tudatlanok válasza.

Fölösleges hozzátennem, hogy az agyonkintott leány egy hét alatt a chinintől magához tért s szolgálni mehetett.

A tanyákon gyakran tapasztalni vérmérgesést is. A fajszevel vagy szerszámmal bánó férfinépség megvágja a kezét.

Dehogy kötöznek be tiszta ronggyal dehoggy!

Az öreg nyanyához futnak a ki pókhálóval keni be a sebet aztán másnap nyulhájjal kötözi el valamelyes százéves piszkos ronggyal, a mely rongyból folt sem válhatik már.

Tudvalevőleg a nyul ritkán egészséges. A régi porlepte háj, a pókháló és piszkos rongy a sebet megüszkösítik s nem ritkaság, hogy vágni kell utána, ha az illető a kórházba kerül.

A tisztaság fogalmát kellene legislegelőbb behozni a nép közé. Mert a selyempruszlik, keményített szoknya, hófehér gatyá vasárnap még nem a tisztaság. A gerendáig

Tudniillik mult nyári aratáskor itt nagy szárazság lévén, az aratók és szedőlányok szomjúságokat a lehető legpocsványosabb, állott vízből oltogatták, a melyben lábaikat is megmosogatták. De kut nem lévén közel, a forráság tűrhetetlen, hát a meggybor nem oltotta szomjukat s így a juhfürösztő állott vízből ittak.

Hiába mondám nekik, hogy forduljanak a doktor urhoz, csak imeltek, ámoltak. mert hát drága a fuvar, meg az orvosság. A helyett elütökték, hogy betegek és kuruzsolatták magukat.

Itt van például a szomszédom leánya, jó módu parasztnak s a lélek hálni jár belé. Ehhez hívtam én el a doktor urat.

Leírhatatlan, mennyit szenvedett ez a lány szülei butasága miatt. Nyár óta, hogy a hideg leli, mindent kipróbáltak rajta.

Mikor legjobban aludt, az apja lekaptaróla a dunyhát, aztán egy kirázatlan lisztzsákkal össze-vissza verte. S mikor félig elalélt, a kintől, akkor ölelgették, mondván, hogy ez kura, a molnárné ajánlta, a ki a hideglelés inasából így verte ki a lázt.

Hogy a hideglelés nem akart elmaradni harmadnap hajnalban az apja egy dézsa jég hideg vízzel öntötte nyakon a lázbeteget. Mint az ürgét, úgy kilocsolták az ágyból.

De ez sem használt. Akkor a tuskérváló vén boszorkány kuruzslónok a disznó

Ez r
letelt az

A
vei. De e
gyarazatá

Az

fogadni

nem tart

bünt kel

kar keze

orvosi t

bertársár

való ner

merényl

réből sz

Szi

de csak

követett

an venn

I

Szo

Megyar

lent. A

mult gy

két eszt

zött a r

dulón,

zék a p

dorral f

pokoli a

De

A vért

vértanu

ciai hié

nyü vé

lunk tó

belőle

Dél-Afr

hűsőbb

a szak

ellen.

Ot

gyilkol

rult lel

léje fés

alakjáb

Lo

afrikai

tudná

nyuló

alcu b

pihés

hetne

való te

gyártó

vernek

ciális

vetett

a ki n

be, s a

tet, n

N

itt me

gyakor

te tér

zást, f

élettel

N

szony

romba

profes

fölgy

hanen

épp u

czébe

A

mert

semmi

Ez nem történt meg, pedig már egy év letelt az esküdszéki tárgyalás óta.

A »hojottálás«-nak nem vagyunk hiwei. De ez az eset könnyen megleti magyarázatát.

Az orvosi kar nem akarta tartársul fogadni azt, aki nyilvánosan adott szavát nem tartotta meg, holott ezzel egy nagy bünt kellett jóténnie. Nem akart az orvosi kar kezét fogni azzal az emberrel, aki az orvosi tudományt, amit elsajátított, nem embertársának üdvére, nem az élet mellett való nemes harczra, hanem az élet elleni merényletre használta fel, elpusztítván a vértől született vért.

Szigoru az egyetemi tanács határozata, de csak nálunk, hol az erkölcs ellen elkövetett sérelmeket nem szokás szigoru an venni.

Dél-Afrika Haynauja.

Szomorú, komor, esős napok járnak Magyarországon is, Dél-Afrikában is, cдалent. A mi napjaink szomorúságát fölidézik a mult gyűlöletes eseményei, amelyeket ötvenkét esztendő óta őriz gyászos emlékei között a magyar nemzet, hogy a fekete évfordulón, október havában áldó fohással adózék a porladó hősök vértanúságának s undorral forduljon el gyilkosuknak, Haynaunak pokoli alakjából.

De ime, a borzasztó kép megelevenedik. A vértanúk feltámadnak, hogy még egyszer vértanúságot szenvedjenek. Haynau, a bresciai hiéna él, megjelent, s újra kezdi szörnyű vérengzéseit... Nem... nem minálunk télté. Itt már kitiporta hitvány lelkét belőle a halál; de cдалent, messze, távol Dél-Afrikában, ahol egy épp oly hős, nem: hősibb nemzet küzdi oroszláni erővel a szabadságáért Anglia lelketlen hordái ellen.

Ott jelent meg Haynau, ott folytatja gyilkolását a bresciai hiéna, akinek nyomorult lelke — óh, van lélekvándorlás! — belege fészkelte magát Kitchener lord rettenő alakjába.

Lotter bur parancsnok az első a dél-afrikai »tizenhárom«, vagy a Mindenható tudná megmondani: »hány« vértanu közül.

nyuló párnák a paradés szobában sem, mert alcmhan fekszik az egész család, kimélve a pihés dunnákat. Kuruzsolásról irni sokat lehetne még, de ez már a büntetőbirósághoz való téma lenne, mert a szerelmi italokat gyártó kuruzslók gyakran mérget is kevernek. Egyáltalán, a mint a hirdetett speciális szerek is, úgy a megáraton elkövetett kuruzslást is kúntetni kellene. Mert a ki uszni nem tud, ne ugorják a mély vízbe, s a ki nem ismeri az emberi szervezet, ne próbáljon hozzányulni.

Nem tartozik ugyan cikkünkhöz, hogy itt megperditsük például az értelmetlenül gyakorolt testedzett, massage-t, footballt, — te tény, hogy fölügyelet nélkül masszírozást, footballozást engedni: egy neme az étellel való nembánomságnak.

Nem végzett masször, aféle kenőaszszony olyan bélcavarodást idézhet elő tromba kesesével, hogy azt még a berlini professor sem hozhatja rendbe. Viszont a fölügyelet nélküli labdarugás nem testedzést hanem nyomorékságot, sőt halált okozhat épp úgy, mint a lázbeteget a sütkemenchébe dugó kuruzsló.

Az élet — egy! Használjuk okosan, mert életünket vissza nem adja senki és semmi.

Benedect.

Lotter, akinek Fokföldön is volt földbirtoka. Oranje szabadállamban született, s nagy farmja volt Oranjeban, amelynek kormánya a háboru elején kinevezte parancsnokká. Hős katoná volt, s Kitchener az angol csapatok nem egy kudarczáért volt adós neki. Most egyszerre letörlesztette ezt az adósságát: Lotter angol fogságba került, s Kitchener, katonai bíróságával, halálra ítélte a vitéz parancsnokot, akire — bár okmány nyal bizonyította be az ellenkezőjét — agya furtmódon ráfogták, hogy nem Oranje szabad állam kötelékébe tartozik, hanem fokföldi honosságu. Következésképp lázadó angol elattvaló. Ráfogták, halálraítelték, s a dél-afrikai hiéna főbelötte őt is, valamint két tisztjét, Schömann és Woolfeartot is.

Ezzel tehát Dél-Afrikában is megkezdte rémes munkáját a »hiéna«, adázul mutatva meg a világnak, hogy az emberiség gonoszsága semmit, semmiben sem változott, sem Haynau, sem Bástia kora, sem a spanyol indikvizió, vagy bármely más rémuralom napjai óta. A hatalom mindig a békét, jogot, igazságot hangoztatta, addig, amíg kénytelen volt vele, de mindig rögtön szétrombolt minden korlátot, mihelyest módjában volt és tulsulyra jutott a gyöngébbel szemben. És hiába voltak a hatalomnak dicsőítői minden időkben, hasztalanul hamisították még olykor még a történelmet is a hatalom érdekében, az események mindenkor tanúságot tettek, tesznek és fograk tenni afelől, hogy a vérszopás szellemét egy bölcsőben ringatták az uralomvágygyal, s hogy csak addig pincs az egész világon újra rémuralom, ameddig a népek féken bírják tartani a hatalmat, amely felettük uralkodik.

Ha európai nemzetek viselnek egymással hadat, lehet hogy a kortársak nem fogják megérteni a háboruság okát, vagy czélját, s igaztalanságot, embertelenséget, jogtiprást látnak a vérontásban; de valószínű, hogy a történelem, amely elfogulatlanul ítélt majd a multak eseményeiről, elfogadható magyarázatát fogja adni tudni e hadviselésnek. Mert kell, hogy az egymás mellett élő népekben föltékenység legyen egymás iránt a nemzet életének biztosítása tekintetében, s érthető dolog, ha egy ország helyzete úgy alakul, hogy nem védheti meg érdekelt más kényt, mint véraldozat utján.

De, amikor egy oly gazdag, viruló, hatalmas ország, mint Anglia, betör Dél-Afrika középhe és erőnek erejével meg akar fojtani egy nemzetet, amely éppen csak élni s boldogulni akar: hogyan fog erre a rabló-hadjáratra mentséget találni az igazságosan ítélt történelem? Micsoda érveléssel fogja bebizonyíthatni a feketéről, hogy fehér, rablóról, hogy rendes hadviselő fél, s Kitchener-ről, hogy az alkotmánytisztelő Anglia seregeinek fővezére, nem pedig közönséges rabló-főnök, vagy ami még meggyalázóbb: nem egy második bresciai hiéna e?

Semmiivel sem fogja bebizonyíthatni. Lotter bur parancsnokrak és kivégzett két tisztjének a vére ott szárad már Kitchener lordnak a kezén, és az özvegyen, árván, elhagyatottan maradt bur nők asszonyok, lányok, anyák hulló könnyel nem alkalmasak arra, hogy lemossák róla a szennyfoltot. Kitchener azzá lett, amivé a véralkata parancsolta hogy legyen: Dél-Afrika Haynaujává.

Az angolokon pedig örökre rajtuk marad a gyalázat az irtó háboruért, amelyet ilyen fővezér folytat a burok dicső, igaz ügye ellen.

A nyeremény örültje

Szerbu Vazul szerencséseje.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 18.

Megrendítő eset történt, — mint nekünk írják, e napokban Szelistye erdélyi községben.

Szerbu Vazul szelistyei lakos, a mint e hónap elején Nagy-Szebenben járt, ez alkalommal vett egy nyolczad osztályu sorsjegyet. Ezt a sorsjegyet, a mint a héten kihuzták 5000 korona nyereménynyel, azonnal közölték Szerbuval a huzás eredményét. Szerbu, — vasárnapabban a reményben, hogy most már a pénzt is átveheti, bement Nagy-Szebenbe.

A takarékpénztárban, a hol a sorsjegyet vásárolta, megmagyarázták neki, hogy menyit nyert és hogy mikor fogja a pénzt megkapni. Szerbunak nagy volt az öreme s boldogan tért haza, a hol már mindenki tudott szerencséséről.

A szerencse azonban megzavarta Szerbu elméjét. Hétfőn éjjel hirtelen felugrott az ágyából s kiáltozott, hogy rablók üldözik. Felesége nem tudta mire vélni a dolgot, csitítani iparkodott a férjét, mire Szerbu torkon ragadta az asszonyt és fojtogatta. A gyermekek sivalkodására Szerbu elbocsátotta a már elalélt asszonyt s egy nagy késsel a kezében kifutott az utcára, a hol folyton kiabált és futkosott.

A lármára többen kimentek az utcára s ezek közül Bosón Tódor és Bosón Gavrilla Szerbu sógora megakarták fogni az örültet, de ez a kezében volt konyhakést Bosón Tódor mellébe döfte, Bosón Gavrillának a karját hasította fel. Bosón Tódor rögtön meghalt.

Az örültet csak nagy nehezen tudták megtékezni s megkötözve beszállították Nagy-Szebenbe.

Ostromállapot Debreczenben.

Debreczen okt. 18.

A féktelen szenvedély széttépte lánczát tegnap este s beköltözött a fanatizált tömeg szívébe, hogy törjön, romboljon, veszélyeztesse vadságával a békés polgárok nyugalmát Szánalommal, de méltó megbotránkozásal irjuk e sorokat. Debreczen város nyugodtsághoz szokott népe tegnap este valóságos ostromállapotot volt kénytelen át-szenvedni.

Az elvakult düh, a fékevesztett vad indulat ült tort tegnap este a város utcáin s nyomában kár, romlás, sebesülés járt.

Volt-e reá szükség? Ugyan ki felelhetne erre jó lélekkel igennel?!

A függetlenségi párt nyomában járó utcai csócselék, felizgatott inasgyerekek, pelyhesállu suhanczok és a rombolásban kedvüket lelő éji vándorok csinálták ezt az országra szóló botrányt.

A tegnapi pótválasztásnál már tíz óra-kor észrevehető volt a veszedelmes hangulat. A megyeház előtt, hol a szavazás folyt, nagy seregben gyűltek egybe a szavazással nem bíró utcai suhanczok s a szabadelvűpárti szavazókat lekopték, abczugolták, megtámadták, úgy hogy egy-egy szavazónak csak életveszéllyel lehetett a Frohner szállótól a szavazóhelyiségbe eljutni. Az utca csak úgy hemzsegett a verestollasok seregétől, kiknek tizedrésze sem volt szavazó s a rendőrség tétlenül nézte, hogy ezek a haszontalan suhanczok uralják a tereket és a helyett, hogy összefogdostatta volna őket idejekorán, hagyta, hogy tovább fanatizálják az amugy is izgatott tömeget.

Dobiecki Sándor pártja a Frohner-szállóban táborozott s onnan mentek szavazni. Rend, figyelem s higgadság uralkodott itt. Annál nagyobb volt az izgatottság a függetlenségiéknél. Tíz órakor Dobieckinek már 105 többsége volt s ez a többség ezután

folytatosan növekedett méltó keserűségére a Varga-pártnak, mely minden erőfeszítést megtejt, de hiába: Dobiecki többségét nem volt képes elérni.

Délután négy órakor már nagy többségben volt Dobiecki. Ekkor az elnök kihirdette a zárórát.

A városban már elterjedt a híre, hogy Varga Lajos nagy kisebbségben maradt és a kíváncsiak ezrei, gyerekek, suhanczok, asszonyok, uri hölgy közönség — a város színe java fel alá hullámozott a főutcán a megyeház előtt.

Négy óra után Dobieckinek 707, Varga Lajosnak pedig 548 szavazata volt. A hogy szürkülni kezdett, mindinkább szaporodott a néptömeg. Egész serege az ifjuságnak, zászlósan Varga Majost éltetve vonult fel és mindenütt az estére készülődő zavargásokról beszéltek. Dobiecki többsége folyton nőtt, vele a néptömeg elégedetlensége és szüntelen fenyegető kiáltásokat lehetett hallani.

A záróra leteltével mind fenyegetőbb lett a hangulat s a néptömeg folyvást növekedett. Valóságos emberáradat lepté el ez utcát. A Wolf kapitány parancsnoksága alatt levő század katonaság elégtelennek bizonyult a rend fentartására, mert a tömeg mind jobban szorult össze. A rendőrség és a nép között már ekkor kitört a harc, mikor híre futott, hogy egy század huszárság közeledik.

Pont hat órakor hirdette ki Tüdős János dr. választási elnök az eredményt, mely szerint Dobiecki 762 Dr, Varga Lajos 590 szavazatot kapott és így a III. kerület képviselője 172 szavazattöbbséggel Dobiecki Sándor lett.

A kihirdetést a Fröhner-szálloda előtt esendesen álló szabadelvű választó csoport viharos éljenzéssel fogadta, de elnyomta a hangjukat a sok ezer torokból kitörő: »Ab czug Dobiecki!«

A kihirdetés után Dobiecki Sándor és a főbb emberei a Fröhner-szállodában levő pártirodából átmentek a választási terembe, ahol Tüdős János dr. választási elnök lendületes beszéd kíséretében adta át az ujonnan megválasztott képviselőnek a mandátumot, majd Dobiecki meghatottan, gyönyörű beszédben köszönte meg a bizalmat.

Mikor az eredményt kihirdették, az elvakult tömeg fékevesztett indulata teljes erővel tört ki. Az óriási tömeg fenyegette a katonaságot, mely példás nyugalommal szemlélt a fűsiketítő lármában kitört nép viselkedését. Wolf százados ki a gyalogságot és Stanremberg gróf százados ki a huszárságot vezényelte többször megkísérelték, hogy a rakoncátlan tömeget eltávozásra bírják, de hasztalan. Már kövek röpdöstek ekkor a levegőben a katonák felé. Végre is kénytelenek voltak erősebb rendszabályhoz fordulni.

A vezényelt katonaság visszanyomta a tömeget, majd Körner Gyula lovas rendőrrel ügyelő vágatott végig négy emberével a piaczon. A zavargók őket is megtámadták s kőzáport indítottak rájuk. Körnert egy kő fején találta és súlyosan megsebesítette.

A tömeg most a köveket felszaggatásához fogott s megdobálta a huszárokat. Majd a házak ellen fordult s verte be az ablakot elvakult dühvel.

A huszárok kardot rántva rohamot intéztek a nép ellen. A kit elől utól találtak ütötték-vágták. A tömeg eleinte menekült de később ismét visszafordult s dobálta a katonaságra, többet súlyosan meyesbesítve. Asszonyok kótlényükben hordták a követ s vettek részt az utcai harcban.

Ekkor egy hang rezdült át a tömegen valaki elkiáltotta magát.

— Verjük be az ablakokat!

Erre irtóztató kőzáport indítottak az ablakok és kereskedők kirakatai ellen. Valóságos üvegtengerré lett pillanat alatt az utca

A gázlámpákat is tönkretették úgy, hogy sötétség borult a városra. A Hungária kávéház drága kirakat üvegét pozdorjává törték és összes ablakait bevették. A Piacz utca mind két oldalán a Széchenyi-utcán alig maradt ablak épen. A Geréby-czég drága reklámtábláit is tönkre tették valamint Pájer üvegáru st kirakatát.

— Menjük a városházához! — zúgott fel a tömeg s hirtelenében megindult a nagy emberáradat a városházához melynek az összes ablakait bevették. Ezután a Tiszapalota ellen indítottak ostromot melynek kapuját fajszevel igyekeztek szétdarabolni. A huszárság érkeztére abbahagytak rombolásukkal de az ablakokat ekkora már összetörték.

Az ostrom ideje alatt sok sebesülés történt. Kiss Péter csapásnak a lábát szúrták keresztül tehetetlen rogyott össze az Örvényi féle gyógyszerész elött. A katonák közül Kozma Imre őrmester és négy katona sebesült meg. Egy eldobott kő Wolf századost is megsebesítette.

A fékevesztett indulat kitörésének egy szomorú epilógusa Petterman Teréz hajdu szoboszlói uri leány esete ki nővérét hozta be a közkórházba. A kíváncsiság őt is elvitte a tömeg közé s a kisvonaat a megyeházánál elütötte. A szerencsétlen leánynak labain ment keresztül a vonat s a ballábát teljesen szétroncsolt, úgy hogy azonnal amputálni kellett.

A Tiszapalotánál Hoffnagel András huszárt érte egy kő. A szegény huszár lezuhant a lóról és súlyos agyrázkódást szenvedett. Életben maradáshoz kevés a remény.

A főtérről leszorított néptömeg a mellék utcákra vonult s ott tört, zúzott, rombolt. A Bárány utca valóságos utcai toradalom képét mutatja. Alig maradt ott egy ablak is épen.

A tüntetők közül igen sokan megsebesültek de a nagyobb rész kapott sebével együtt eltűnt. A főposta környékén vér festette az aszfaltot. A tömeg neki vadulva ment a mellék utcákra s békés polgárok ellen intézett támadást. Szerkesztőségünk ablakait is bevették.

A Kupeczki féle vendéglőben nyugodtan vacsorázott Zuber csapatkórházi orvos, mikor egy kő röpült fel az ablakon mely a főorvost úgy halántékon találta, eszméletlenül rogyott össze. Nagy Kálmán orvos és Pud holszky műhelytelepi főnök segítségére siettek s kocsin vitték lakására.

Fehér Mihály rendőrbiztos is sérülést szenvedett. Szilágyi József 75. számú rendőrt letépték a földre s botokkal, kövekkel öszszeverték a fejét. Nagy Sándor napszámosnak a koponyáját verték be. Ezen kívül közel negyven katona szenvedett kisebb nagyobb sérülést.

Szomorú sors érte Mészáros József bérkocsi tulajdonost is, kit a Péter Pál vendéglojében egy Nikita nevű csavargó szováltás közben késével mellbe szúrt. A szúrás épen a szíve alatt érte s haldoklóva szállították lakására.

A zavargás éjtél utánig tartott. Ekkor már szétesztelt a rakoncátlan tömeg. A katonaság csak éjtél utáni két órakor vonult vissza, de minden utca szegletén két szuronyos katona és rendőr foglalt állást.

A zavargás alatt igen sok tüntetőt elfogtak, úgy, hogy a rendőrség börtöne szüknek bizonyult elhelyezésükre s a rendőrségi szobákba internálták őket.

Szomorú dolog ez nagyon!

Ki felel a kárért, ki felel a kiömlött vérért?

Igazán mondják, hogy magyar embernek legnagyobb ellensége a magyar!

Hisszük hogy a hatóság a legszigorubb vizsgálatot fogja megindítani a tüntető csoport ellen.

Tudnak esetet, mikor uri ember fauatiálta a felbujtogatott tömeget.

A kollégium ifjusága és kivette részét a tüntetésből. A Csokonainál megálló kisvonaat ablakait verték be, veszélyeztetve ezzel a rajta utazók életét. Szerencse, hogy a katonaság boszorította őket a főiskola falai közé, mert még nagyobb baj eshetett volna.

A baj megtörtént. Most már kívánatos lenne, ha a tüntető csoport visszanyerné józanességét s ne veszélyeztetné tovább a város közbiztonságát.

A választás rendben folyt le s illő hogy mindenki belenyugodjék a megmásíthatatlanba.

Dobiecki Sándor neve, jellege, tiszta szabadelvű meggyőződése kezesség arra, hogy ő méltó képviselője lesz Debreczen városnak.

Némuljon el a harag, aludjék ki a kőleket forraló tűz. Lásson mindenki munkája után!

N A P I H I R E K.

— **Előfizetőinkhez.** Tisztelettel kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek a következő évnegyedre előfizetéseiket megújítani. Kérjük azokat is, kik a lap árával hátralékban vannak, sziveskedjenek ezt mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

— **A szabadelvűpárt lakomija.** A szabadelvűpárti választók tegnap este kilenc órakor társas-vacsorára gyűltek egybe a Bika-szálló disztermébe, annak öröme, hogy jelöltjük Dobiecki Sándor győzelmén szorult ki a választási harcából. Körülbelül négyszázra tehető a megjelentek száma. A megválasztott képviselőt Lengyel Imre köszöntötte fel, mely köszöntőre lelkes éljenzés és taps volt a felelet. Utána Dobiecki Sándor állt szólásra és szép beszédben köszöntötte fel Debreczen városát, mint a magyar kultúra csoportját. Eltette végül gróf Dégenfeld Józsefet, mint a város és vármegye nagyérdemű főispánját. A polgárság navében Szentesi János te kintélyes polgár köszöntötte fel Dobieckit, kifejezven örömét a felett, hogy Debreczen ily kiváló képviselőt nyerhetett. Az estélyen Rácz Károly zenekara játszott szébnél szébb darabokat s a társasvacsora kedélyes hangulatban folyt le.

— **Magyar iparpártoló szövetség Debreczenben.** A debreczeni ipartestület előjárósága a következő felhívást bocsátotta ki: Felhívás Debreczen szab. kir. város összes képviselt iparosaihoz és iparos segédjeihez. Élénk emlékezetében van még városunk minden lakosának az az iparkiallítás, melyet testületünk a kötelékébe tartozó mesterek, segédék és tanoncok készítményeiből, az elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmából rendezett. Bár akkor még a kezdet nehézségeivel kellett küzdenünk, mégis sikerült a kiállítás által úgy a szakemberek, mint a nagy közönség elismerését s az érdeklődők nemis remélt nagyszámu megjelenését elérnünk. Ügyünknek ily lelkes partolását erkölcsi köteleességünk sőt elsőrendű érdekünk is azzal viszonzni, hogy évről évre mindig fejlettebb iparkiallással lépünk a nagy közönség elé. Különösen pedig szükségesnek tartjuk hogy a folyó évi karácsonyi ünnepek alkalmából rendezendő kiállítás minél inkább kiérdemelje a fogyasztó közönség elömerését, mert testületünk felhasználni akarva a magyar ipar pártolására irányuló a közel jövőbeni nagy iparpártoló járat, melynek még jobban a helyi hathatna bu pártoló szöv karácsonyi k merithetné, van mely, iz telő sártekin ket állit elő felhívjuk te segédjeinket kiállításra m kezzenek k oly iparczil tett szempo nagy közön Mastertársa tanonczaika részvételre. mutassuk hogy mi n közönség p képes ipar pártolását köteleességé ipartestület

tolására irányuló társadalmi mozgalmat már a közel jövőben megakarja alapítani a Magyar iparpártoló szövetségnek» debreczeni fiókját, melynek célja lesz Debreczen város tár-
még jobban megnyerni a magyar s első sorban a helyi ipar fogyasztójának. Ugyan mi-
hathatna buzdítóbban közönségünkre az ipar-
pártoló szövetségnek létesítésénél, mintha
karácsonyi kiállításunkból azt a tapasztalatot
merithetnénk, hogy Debreczennek olyan ipara-
van mely, izléses a mellett praktikus kiv-
telül sártekintetében is versenyképes iparcik-
ket állít elő s így a partolásra érdemes. —
Felhívjuk tehát iparos társainkat és iparos
segédeinket, hogy a folyó évi karácsonyi
kiállításra minél nagyobb számmal jelen-
kezzenek kiállítókul, még pedig lehetőleg
oly iparcikkokkal, melyek a fentebb emli-
tett szempontoknak megfelelnek s ez által a
nagy közönség vásárlására számíthatnak. Mes-
tertársainkat pedig arra is kérjük, hogy
tanonczaikat is buzdítsák a kiállításra való
részvételre. Fel tehát Debreczen iparosságát,
mutassuk meg a karácsonyi kiállítással,
hogy mi nem mint kegyet kérjük a nagy
közönség pártolását, hanem olyan verseny-
képes iparcikkeket készítünk, melyeknek
pártolását fogyasztó közönségünk hazafias
kötelességérzetétől máltán elvárhatjuk. Az
ipartestület előljárósága.

— **Drágul a dohány.** Krakóból jelenli
tudósítónk: Bécsből azt táviratozzák a Cisz-
nak, hogy az osztrák kormány legközelebb
jelentékenyen fel fogja emelni a a dohány
és a szivar árát. Tekintve hogy minden drá-
guális hullám, különösen mikor dohányról
van szó, hozzánk is eljut, nekünk is kiláti-
sunk lehet, hogy még drágábban fizetjük
meg a dohány élvezetét. Mert Ausztriában
aggodalmasan ügyelnek a kvóta aranyossá-
gára, amikor a rossznak megosztásáról
van szó.

— **A nagyváradi Matuzsálem.** A negyvá-
radi izraelita kórházban meghalt a minap egy
Klein Sámuel nevű száz esztendő ember.

1802. október 15 én született s valamikor
gazdag kereskedő volt, de tönkrement és
késő vénségéig, míg csak jártányi ereje volt,
házalásból tengette életét. Az aggkorral való
gyöngeség egy fél évvel ezelőtt lepte meg s
azóta tehetetlenül feküdt a kórházban, hol
gyermekéi, unokái és dédunokái gondozták.
Mostanában nagyon készült az aggastyán-
századik születése napjára. Szinte fölélén-
kült fakó arca szemeiben az öröm tüze
gyulladt föl, ha hozzátartozói a nagy napról
beszéltek. És a kis dédunokák már javában
készültek a mondókákra, amivel nagyapót
köszöntik az ember kor végső határán. A
szegény öreg nem érte meg ezt az örö-
met; éppen a várva várt napra virradó éj-
jel halt meg.

— **Öngyilkos akart lenni.** Gerák Antal
csavargó folyton veszekedett a feleségével.
Megtörtént néha az is, hogy hajba is kap-
tak és ilyenkor mindig az asszony került
felül. Gerák Antal már tegnap nagyon meg-
unt a dolgot és öngyilkosságra határozta
el magát. Felment a padlásra és az ott levő
ruhaszárító kötélre felakasztotta magát. A
felesége látta, mikor kiment és mindjárt
gondolta hogy valami kárt akar tenni magá-

ban. Rögtön utána sietett, de már akkor
Gerák felakasztotta magát. Az asszony kia-
bálására a házbeliiek is figyelmessé lettek
és felmentek a padlásra. Rögtön levágták
Gerákot a kötélről. Gerák nemsokára magá-
hoz tért s valószínűleg másodszer nem lesz
kedve megpróbálni az öngyilkosságot.

— **Megőrült cseléd** Somoru végzett suj-
totta le Bobák Annát. Halmágyi József divat-
áru kereskedő cselédjét. Radvánszkról, Ung-
megyéből jött Debreczenbe, hűségesen és
pontosan végezte a dolgát. Tegnap délután
azonban hirtelen kitört rajta a téboly. Össze-
szakgatta ruháit, sirt jajgatott keservesen.
Szöcs Lajos rendőrbiztos beszállította a szé-
gény lányt a kórházba, a hol az elme-
gyógyító osztályba helyezték el.

— **Megszökött szerelmesek.** A bécsi rend-
őrség megkeresésére a fővárosi rendőrség
két szőkevény szerelmezt nyomoz. Jaro-
sinszky László negyvennyolczéves háztulaj-
donos már hosszabb idő óta szerelmi vi-
szonyt folytatott Remek Emmával, egy va-
gyonos ezüstműves egyetlen leányával. A
szerelmesek titokban találkoztak, mert Ja-
rosinszkynek felesége és gyermekei voltak.
Szeptember 18 ikán azután egyszerre tűn-
tek el lakásukról. Az elhagyott asszonyo
valamint a leány családja is jelentést tettek
a rendőrségnek. A bécsi rendőrség megál-
lította, hogy a szerelmes pár Budapestre
szökött, mert Budapestre váltottak jegye-
táviratoztak ide, mire Lévy Antal rendőr
fogalmazó megindította a nyomozást. Jaro-
sinszky magas természetű, barna haju és ba-
jusu barna szemű, elegánsan öltözködő
ember, harminczkétezer koronát érő ékszer,
hord magánál. Remek Emma közép ter-
metű, kerék arcú, szőke haju barna szemű
leány.

— **Borzalmas rablógyilkosság.** Szegvárott
borzalmas rablótámadás történt az éjjel.
Szalánky András jómódu gazdaember a te-
metkezési egyesület pénztárnokára törték rá a
rablók. Mikor a zajra Szalánky felébredt s
kinyitotta az ajtót tejszéval úgy fábésujtot-
ták, hogy agyveleje szétloccsant. Azután a
rablók behatoltak a szobába s az ágyban
fekvő Szalánkyt, aki éppen gyufát akart
gyújtani, a dnyhán keresztül fejzsével agyon-
verték. — Ugyan-e sors érte a Szalánkyék
Juliska nevű leányát kit a földön verték
agyon a rablók. A szörnyű hármass gyilkos-
ság elkövetése után elménekültek a go-
nosztevők, a nélkül, hogy valamit elvittek
volna a lakásból.

— **Kilötte a pajtása száját.** Hogy a gu-
mipuska mily veszedelmes jószág a gyer-
mekek kezében, azt már igen sokszor el-
mondtuk. Rendszerint a madarak pusztítá-
sára használják a kis gyerekek, de ma dé-
lután Cserepes Károly 9 éves és Képen Ist-
ván 10 éves fiu egymást lövöldözte a gum-
puskával. A lövöldözés hevében Cserepes
Károly egyszer csak a balszeméhez kapott.
Képen ép egy hasított kődarabocskával lőtt
ekkor. Az éles kődarab úgy megsértette
Cserepes Károlyt, hogy szemvilágát nyom-
ban elvesztette. A kis fiut otthon ápolják
szüleinek lakásán.

— **Tolvajlás a zavargás alatt.** Hogy a
tegnap esti rendezavarásokat mily alakok kö-
vették el, legfényesebben igazolja az a csa-
vargókból és mesterinasokból álló tömeg
kiket a rendőrség az éj folyamán összefog-
dosott. Ezek között volt Kiss Antal 15 éves

szoboszlói illetőségű csavargó is, a ki a
zavaros állapotokat arra használta fel, hogy
zsebeit megtöltse. Kozáknétól, egy almás-
kofától lopott harmincz darab almát, ame-
lyet a rendőrségnél elkoboztak tőle. A lo-
pást beismerte, de az ablak beverésekről
tudni sem akart, a nála talált kődarabok
azonban ellene vallottak.

— **Beszélgetés Czolgoszszal.** A Newyork
Herald egyik szemfüles munkatársának siker-
ült Czolgoszhoz férköznie, mialatt Buffalo-
ból az onkurni fogházba vitték, ahol a kivég-
zést végre fogják rajta hajtani. Czolgosz
és a hirlapíró közt a következő párbeszéd
folyt le:

— Nem bánta-e meg az elkövetett,
büntényt?

— Dehogynem! Nagyon is megbán-
tam, és kérem önt, írja ezt meg lap-
jában.

— Tudatában van-e a megtévelyedé-
sének?

— Igenis tudatában.

— Megismételné-e, ha alkalma volna
reá?

— Nem, a világért sem, őszintén fáj-
lalom.

— Hiszi-e, hogy a gyilkosság használt
valakinek?

— Nem hiszem. Csakhogy most már
késő a bánat, nagyon késő. Nem is érdemli
a fáradságot, hogy róla beszéljünk.

— Kinek akart hasznára válni? A mun-
kásoknak?

— Azoknak, azaz . . . tudom én!

— Az újságok vagy anarchista könyvek
birták reá a büntényre?

— Magam sem tudom.

— Hát vétett Mac Kinley ön ellen?

— Nem vétett semmit. Örültség volt
amit tettem.

Színház.

* **A jó barátok.** A város forrongó han-
gulata daczára is szépszámu közönség jelent
meg a színházban, hogy kellemes perczeket
töltsön Sardon A »Jó barátok« című kitűnő
vigjátéka előadásán. Mesteri kézzel alkotott
vigjáték ez és színészeink mindent elkövet-
tek, hogy a szerző interjúit kifejezésre
juttassák. Komjáthy Tholosaut szerepében
ismét egy újabb és igen sikerült jellemzést
mutatott be s remek játékáért nyílt színen
is többször kitapsolták. Komjáthy Coussode
felesége szerepében ért el szép sikert. Szik-
lay Nagy Gyula, és ifj. Szathmáry kitűnően
játszottak. Odry is elfogadhatóan játszott,
bár néha kedvetlenül tűnt fel. A darab
előadása nem hagyott fel kívánnivalót és a
közönség teljes meglepedéssel távozott el.

Nagytemplomunk meggyaláz- tatása.

Debreczen, okt. 18.

Saját nevem alatt, nyíltan és őszintén
egy bántó merényletre hívom fel debreczeni
kálvinista társadalmunk figyelmét.

Arról van szó, hogy dicsőségesen szép
alkotásu debreczeni ev. ref. nagytemplomunk
észak-nyugoti sarka felé, beán az emlék-
kertben a templom terraszához ragasztva
egy szükséghelyet kezdtek építeni, hogy meg-
akadályozzák sok hitványlelkű gyalázatosnak
azt a menthetetlen durvaságát, hogy a temp-
lom falát fenn a terrazon s magát a terraszt
is újra meg újra bepiszkolják. Ennek meg-
akadályozására akarják hát azt a szükség-
helyet a nagytemplom közvetlen környezeté-
hez csatolva felállítani.

Én pedig ezt a szándékot bántó merény-

letnek nevezem a jó izlés, a tisztesség, a templom szentsége ellen s ha magam maradnék is nézetemmel: tiltakoznám, tiltakoznám ellene véglegesen.

Az a hely, a nagytemplom és a kollégium közötti tér, az úgynevezett »emlékkert«, a múlt idők emlékeinek szent csarnoka, hol épen most készítik a felállítandó szabadságszobor-alapmunkálatait. Ma egy idegen kijöve főiskolánk kapuján, érdeklődéssel nézi majd az új szobrot, a hitvalló lelkészek emléksobrát s a Szombathy Veresmarty kegyes alapító pár emlékkövét, majd meg nagytemplomunk főnségesen hatalmas boltozatait: bizony undorral fordul el tőlünk, ha tövében meglátja azt az oda építendő szükség helyet.

De azt a gyalázatosságot nem engedjük ám oda felépíteni soha. És ha mégis fölépítik, lerontatjuk onnan.

Tegnap elmentem főtiszteletű püspök urunkhoz és sürgős intézkedését kértem az építés félbehagyására. Ő aztán érintkezésbe lépve az egyház főgondnokával, ez, mint polgármester, azonnal félbehagyatta a munkát, mely egy egyházi, városi és Csokonai-köri vegyes bizottság tervei nyomán indult meg.

Most már a presbyterium elé kerül vasárnap az ügy.

És dőve kérem, nagyérdemű presbyteriumunkat, romboltassa szét azonnal a megkezdett munkát s valahol az emlékkert sűrűjében — elismerem, hogy szükség van rá — jelöltessen ki egy illemhelynek való helyiséget. A nagytemplom hátulsó főajtájához közel eső szegletekben, az épület szimmetriájának veszélyeztetése s tisztességének komoly megtartása, szentségtörés nélkül tehetetlen a szóban forgó célra épületeket emelni. Alig van tehát egyéb hátra, mint hogy rácsot kell vonni a bepiszkolni szokott helyek elé s egy kerti őrt kell oda állítani, ki őrizze meg templomunknak tisztaságát.

És dőve kérem nagyérdemű presbyteriumunkat, ne engedje azt a szégyent elkövetetni Istenünknek házában.

Ha megengedné, a mit nem hiszek; én, a békés hajlamú ember, kit gyakorlati, theologiai tanári állásom valamennyire fejleszít arra, hogy beleszóljak ebbe az istentelen dologba, én lázítani fogok ellene mindaddig, míg az undorító szennyből újra meg nem tisztul templomunk könyéke.

Csiky Lajos.

Apagyilkosok.

A borozás vége.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, gkt, 18.

Vértagyasztó gyilkossági esett történt tegnapelőtt Tornán. Béni Mihály odaváló gazdaembert gyilkolták meg s saját fia a legkegyetlenebb módon.

A megölt Béni Ferencznek — így írják nekünk — három felnőtt fia volt a kik valamennyien családos emberek. Az öreg Béni, minthogy veszekedő természetű fiaival nem tudott megegyezni fiainak ellenzése daczára másodsor is is megnősült s fiainak kiadta az első felesége hozományát ő pedig folytatta a saját vagyonának a gondozását.

Az utóbbi időben a fiuk többször meglátogatták apjukat s úgy látszott, hogy a fiuk és az apja között teljesen helyre állott a béke, a minek az öreg Béni örült legjobban s hogy szeretetünk jelét adja a fiait az elmúlt hétfőre a pinczéjébe hívta hogy egy egy hordó bort adjon nekik.

A fiuk a meghívást elfogadták. A hordókat meg is töltötték s azután borozni kezdtek, az új bor azonban csakhamar érezte a hatását. Mind hangosabb lett a társalgás míg végre a verekedésre került a sor.

A három fiu hajánál fogva vonszolta ki az öregembert a pinczéből s ott dorongokkal agyonverték. Az öreg Béni segélykiáltásait meghallották a szomszéd pinczékben is, honnan Pacsai Antal, Somai Gáspár és Tulek F. siettek védelmére, de a három felbőszült fiu ezekneknek is nekiment s az egyik úgy fejbe ütötte Pacsait, a kit halántékán ért az ütés, hogy az rögtön fölfordult.

A gyilkosok azután megborzadva tetőtől elmenekültek de a csendőrök elfogták őket. Béni Ferencz és Pacsai Antal holtesteik felett tegnap tartottak szemlét.

Agyonvert finárcz.

Harcz a pénzügyőrök s oláhok között.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 18.

Valezmáre oláh községben vakmerő gyilkosság történt hétfőn éjjel.

Az említett községben ugyanis — mint levelezőnk írja — úgynevezett »kisüstös« van; a ki most a szilvaérés után a pálinka főzéssel foglalkozik. Az ilyen pálinkafőzés engedélyhez van kötve, a mely bizonyos összeg lefizetésével jár, s a pálinkafőzőket a pénzügyőrség szigorúan ellenőrzi.

Luga György pálinkafőző szabadulni akart az engedélyért járó díjfizetéstől s ezért éjnek idején főzte a pálinkát, így akarta a finárczokat kijátszani. Minthogy hasonló eljárást föbben is követtek, hétfőn éjjel négy pénzügyőr meglepte a falut s az utcákat maguk között felosztva, sorba járták a pálinkafőző helyeket.

Silling Ferencz pénzügyőr a kerten keresztül ment be Luga György udvarába s meglepte Lugát, a ki éppen engedély nélkül főzte a pálinkát.

Luga György a főzésnél éppen jelen volt Budicsán Tódor, Prostyán Nikoláj és Kirileszku Ávram szomszédjaival a belépő Sillinget lefogták és agyonverték.

A többi pénzügyőröknek, a kik dolgukat elvégezték, feltűnt Silling elmaradása. Keresésére indultak s a mikor a kertek alatt haladtak, Luga kertjének közelében beszédet hallottak, melyből megértették, hogy a finárczokat szidják. A három pénzügyőr oda tartott s meglepték Lugát és társait, a kik éppen az agyonvert Sillinget akarták elásni a kertben.

A meglepett oláhok és finárczok között ekkor heves küzdelem támadt, a mi a finárczokat lövésre kényszerítette, mire a gyilkosok elmenekültek.

A csendőrség tegnap elfogta a gyilkosokat és bekísérték a törvényszékhez.

Lelketlen anya.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 18.

Szerencséről írják az alábbi rémregénybe illő esetet. A szerencsi csendőrség a napokban egy kegyetlen anya szörnyű bűnéről rántotta le a leplet, a ki édes gyermekét, mert az újból való férjhez menésében akadályozta, 8 év óta egy sötét kamarában a legnagyobb szeny között becsukva tartotta s irtózatossá kinzással akarta elpusztítani.

A bestiális asszony özv. Csutor Sámuelné odaváló vagyonos parasztasszony kinek férje évek előtt Amerikába vándorolt s ott egy bányaszerencsétlenség alkalmával meghalt. Férje után egy kis fia maradt, a kit a lelketlen asszony már akkor a legirtózatossá kinzásokkal akart elpusztítani. A szerencsétlen kis István gyermekéről mintegy nyolcz év előtt Csutorné mindenkinek azt beszélte, hogy a Tiszába fult. Lassan el is felejtették már a 9 éves kis Istvánt, most azonban kiderült, hogy a gyermek milyen sorsra jutott. A szerencsi csendőrőrség a székelykörtútját végezte a községben, a mikor Csutorné háza mögött levő kamarából kinos nyöszörgés hallatszott ki.

A csendőrök bementek a házba, hogy megludják a különös hang okát. Felköltötték Csutornét is és kérték, nyissa ki a kamarát. A váratlan fölszólításra szörnyen megijedt a bűnös asszony és mindenféle ügyetlen kifogással élt, a mi a csendőrökben gyanút keltezt és maguk fogtak hozzá a kamara felnyitásához, a mi csakhamar meg is történt s ekkor berzasztó látvány tárult szemük elé. Irtózatossá szenny között kevés rodhadó szalmán egy csontvázszerű emberi alak feküdt.

Haja és szakála egész állati kinézetűt adott neki, beszélni sem tudott már csak nyöszörgve fetrenget a rothadt szalmán. A mikor a levegőre viték elájult. A csontvázig leaszott emberi alakban felismerték Csutorné 8 év előtt eltűnt István fiát, a kit egyelőre a kórházba helyezték el, a bestiális anyát pedig letartóztatták.

Kihallgatásakor cinikusan azt vallotta, hogy a gyermek gátolta újból való férjhezmenetelében s ezért csukta be, hogy elpusztuljon.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népéletből. —

I r t a: Szini Péter

IV.

Az eltűnt leány.

Az a szegény asszony, ki ott porlik a sötét hantok alatt, mennyit szenvedett tőle ártatlanul. Pedig megbecsülhetne volna!

A bánat, fájdalom érzelme átrendült szívében. Kiment az istállóba lovaihoz s könnye megeredt arcán.

— Szegény leányom! — sóhajtá. — Én vagyok az oka, hogy a világba mentél! De nem hagyom annyiba a dolgot, Felherestelek, bárhol légy. Ha még egyszer vissza kerülsz, ne félj, másként lesz minden. Hát nem tudnék én egy asszonynak parancsolni.

Meg is tett Bácsi Mihály mindent, hogy leányát előkerítse. A hatóság körözö leve-

let küldött sz
nye a körözés
kósza felhő s

Mély fájt
kebelét. A le
szeretett mos
el kebelét.

És a fájt

dett.

— Mit t

volt? A jó fel

len gyermeké

eztet?

Egy oly

tesz, csak pr

a néhány év

holnap még t

nosz asszony

Csakhog

kedés. Julisk

csolt a házná

wala szember

Lassuk,

Mint a s

a faluban a

atyja hajléka

A falusi

ményben vol

hája gonosz

Tisza vizébe

E feltev

toha azt állt

dia legényny

Ez állítá

elment a vilá

gényvel, ki

A derék

met érzett J

zott el rajta,

Ő is árva vo

Ki tudn

behátása ala

tudná azt m

ha szellő ri

miként foga

relem.

Egy tel

gás, hogy a

gyuljon ben

Veréb

kával s a sz

sebb szerele

neki érzelm

a szeretet

anyja sirján

melyet
ujabb

let küldött szét. Azonban nem volt eredmé-
nye a körözésnek. Juliska eltűnt. Még csak
kősz felhő sem hozott hirt felőle.

Mély fájdalom borította el Bácsi Mihály
kebelét. A leányával eddig nem éreztetett
szeretett most rohanó folyónként árasztotta
el kebelét.

És a fájdalom alatt gondolkozni kez-
dett.

— Mit tett ő? . . . Hát nem esztelen
volt? A jó feleségét halálba kergette, az egyet
len gyermekét világba üzette s kiért tette
eztet?

Egy oly asszonyért, ki egyebet sem
tesz, csak prédálja a meglevőt, hová jirt le
a néhány év alatt, mióta feleségül vette? Mi
holnap még telekéből is kiforgatja ez a go-
nosz asszony!

Csak hogy most már késő volt az epe-
kedés. Juliska eltűnt s Kaczér Kata paran-
csolt a háznál. Bácsi Mihálynak nem volt
vála szemben akarata többé.

**V
Ki, a világ**

Lássuk, hová tűnt el a szép Juliska!
Mint a száguldó vihar, úgy futott szét
a faluban a hír, hogy Bácsi Juliska elhagyta
atyja hajlékát.

A falusiak nagyobb része abban a véle-
ményben volt, hogy a szegény leány mosto-
hája gonosz bánásmódját nem tűrhétvén, a
Tisza vizébe temette keserűségét.

E feltevés szemben a gonosz mos-
toha azt állította, hogy az a leány a csizma
dia legénynyel szökött el.

Ez állítás igaz volt. Juliska csakugyan
elment a világba Veréb Károlyal a derék le-
génynyel, ki Csinlik Jánosnál dolgozott.

A derék legény már régóta igaz szerel-
met érzett Juliska iránt. Gyakran sajnáko-
zott el rajta, midőn könnyes szemekkel látá
ő is árva volt; tudta milyen az árva sorsa.

Ki tudná ez megfajteni, mily édes álom
behatása alatt feslik ki a rügyező bimbó? Ki
tudná azt megmondani, mit suttog a falomb-
ha szellő ringatja. Ki tudná kimagyarázni,
miként fogan meg a szivben az első sze-
relem.

Egy tekintet kell csak, egy édes mosoly-
gás, hogy az érező sziv fellángoljon s meg-
gyuljon benne a szerelem tüze.

Veréb Károly többször találkozott Julis-
kával s a szende, szép leány iránt legheve-
sebb szerelemre gyuladott. Meg is vallotta
neki érzelmét egyik vasárnap délután, midőn
a szeretett leány ott találta a temetőben az
anyja sírját.

Juliska nem idegenkedett a delitermetű
s becsületes érzelmű legénytől s édes csókkal
pecsételték meg szerelmüket.

Ezután Veréb Károly többször mondá
Juliskának, ki mostohája rossz bánásmódja
miatt panaszkodott, hogy hagyják Vezsényt
oda menjenek a fővárosba. Sok szegény le-
ány ment már oda fel s boldoggá lett.

Juliska e felhívásra mindig kitérőleg fe-
lelt. Bár szive mély érzelmével szeretete Ká-
rolyt, de az atyja hajlékát még sem tudta
oly könnyszerrel odahagyni.

Igy folytak a napok egyideig, midőn
megtörtént a már elbeszelt esemény.

Juliska teljesen el volt keseredve, hogy
mostohája megütötte a vasnyársal. Mégin-
kább sérté szivét, hogy édesapja éppen nem
törődik vele.

Sirva indult a temető felé, hová gyak-
ran kijárt panaszkodni.

— Miért éljek én tovább e helyen, hol
örökös kín az életem?! — mondá mélyen
elkeseredett kebelével. — Megyek a világba!
Nagy ez a föld, találok talán oly helyet rajta
hol munkámért megbecsülnek.

(Folyt. köv.)

Gyors és biztos segély gyomor

betegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az
emésztést szabályozza, rendes vérkeringést ered-
ményezi, a megromlott és hibás vöralkatrészt
eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan
és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágy
talanságot, savanyu felbőfögé t. hányási ingert,
gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörsöt, vértolu-
lást hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat
a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre ser-
kenti és egészséges tiszta vért szerez, különben
is biztos és mossze földön híressé vált háziszser.
Üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

Ha 1 frt. előre beküldetik, egy nagy üveggel, 75
kr. előleges beküldése mellett pedig egy kis
üveggel azonnal bérmentve küldetik a birodalom
bár mely részébe.

Kiváló fájdalom-tilapító,

**antiseptikus, gyógyító és a he-
gedést elősegítő szer.**

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biz-
tos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejreke-
dés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásá-
nál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedés
seknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezet
körömmőregnél a kézen és lábujjakon, keménye-
déseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-
tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt s kérje a
prágai Fragner B. gyógyszer-tárától és figyeljen
arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt
látható kerek védjegy legyen; a prágai hazi kenőcs csoma-
golásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.
A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, díjat kap.

Elismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak
Raktárak Budapeston: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában. EGGER A. gyógyszer-tárában
DEBRECZENBEN kaphatók

Dr. ROTSCHEK V. EMIL MIHALOVITS ISTVÁN és TÓTH B. gyógyszerészeknél.

Főraktár: **FRAGNER B.** es. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tára
a készítőnél Prágában a S. ... ..

Uj virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy fő piacon (Nagytőzsde mellett)

virág üzletet nyitottunk,

melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztük be. Csokrok, koszoruk mindenféle virág munkák a leg-
újabb divat szerint

rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtunk,

Kiváló tisztelettel:

Farkas és Harabula
műkertészek.

Kardos László

áruházában,

Kossuth-utca 9.

Az őszi és téli idényre megérkeztek a sok hasznos érdekes és szép árucikkek, n. m.: Szintartó barchentek, flanellek, flanel takarók, ágyterítők, függönyök, paplanok, madráczok, divány takarók, szőnyegek, kocsik és lópokróczok, bntorszövetek, linoleum és lábtörlik.

Valódi szepeségi-árak, asztalneműk, törülközők, zsebkendők, vásznak, legjobb faj chiffonok, férfi-, női- és gyermek kész fehéreneműk, flanel, posztó és selyem alszozoknyák nagy választékban.

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi téli idényre a legujabb

Szines és fekete selyem
Gyapju női ruhaszövet
Flanel, mosó velez
Téli kendő, sál
Ruhadiszek és béléssárukkal
dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégtől átvettárukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk.

Kiváló tisztelettel
Donogán és Somossy
Kunz József és társa utódai.

Nagy jövedelem.

magas jutalék

kinálkodik mindenkinek, aki egy elsőrangú budapesti részvénytársaság képviselőjét, a törvény értelmében megengedett sorsjegyek részletfizetésre való eladásra elvállalja. Levelek: „Nagy jövedelem“ címre, Eckstein Bernát hirdetési iroda Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.

Eckert — Edelbraut-féle

gyógyhatású

Természetes Likör
hegyi növényekből készítve jóízű gyomorerősítő,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

vizzel vegyítve kitűnő üdítőül szolgál. Legajánlatosabb háziszor

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyv-nyomdájában.

JEGYZÉKE

az 50,000 nyerevénynek

Legnagyobb nyerevény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyerevények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	150
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160, 900**

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő mellékel. bankj.-ben bélyegben

Pontos cím

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályosorsjátékunk, mely nem sokára újítól kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL soroltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek terv szerű betéjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$)	frt	—,75	vagyis	1,50	korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	"	1,50	"	3,—	"
egy fél ($\frac{1}{2}$)	"	3,—	"	6,—	"
egy egész ($\frac{1}{1}$)	"	6,—	"	12,—	"

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénzbe-küldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonban, de legkésőbb

lf. év november hó 1-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztályosorsjáték üzlete.

Főáruháza osztályosorsjáték osztályai

1. Váci-körút 4.
2. Múzeum-körút II.
3. Erzsébet-körút 54.

Fernolendit

Czipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi. Mindenütt kapható.

Gyári raktár: Wien., I. Schuerstrasse Nr. 21.

D

Magyar évszám
1911 évszám
Magyar évszám
1911 évszám

A

Ami

mozgalm

most be

rokonsze

is a tisz

Bizt

az állam

nek előm

ügyminis

a fizetés

lesz az o

téséhez

30 száza

kal emel

10 száza

ványozni

Az a

vált egye

zással a

nek a fiz

jóakarát

het fizeté

Kom

revezett

következő

tály, 320

zetés és

tály, 2600

tés és 10

A

Utr

Elre

Pus

Eih

Szé

Lét

A b

S n

Büb

Min

Illat

A s

Eljött

Világ

A mió

Bánat

Olyan

Sir a s

Bár ak

Megsel

Majd n

Ha ny

Majd le

Mikor